



Zápis ze zasedání Výboru pro práva dítěte

ze dne 26. dubna 2023

Místo a čas konání: Úřad vlády ČR, Rytířská 31, místnost ZM BEZO - 9:00 – 12:30

Přítomni: M. Černý, L. Hečková, D. Hovorka, J. Hrabálek, A. Křístek, K. Lach (online), K. Lindauerová (online), B. Křížanová, Á. Němečková, E. Petrová (předsedkyně), M. Prokeš, J. Provazníková, M. Šimůnková, P. Šuplerová, Š. Tyburcová

Hosté: P. Benáčková (KVOP), Z. Benešová (CDZ Beroun), M. Březina (TDZ Kutná hora), I. Svobodová (MZ), L. Zamboj

Omluveni: K. Černý, K. Chábová, J. Ráková, A. Redlichová, D. Strupek

Sekretariát ÚV: K. Šimáčková Laurenčíková (zmocněnkyně vlády pro lidská práva), D. Šmídová (tajemnice Výboru)

Program:

1. Aktuality (9:00 – 9:20)

- Pracovní skupina k dětem uvězněných rodičů (Tajemnice)
- Práva obětí trestných činů (Tajemnice)
- Ukončování tělesného trestání dětí (Předsedkyně)
- Informace k PS k ochraně dětí před sexuálními devianty (A. Redlichová)

2. Závěrečná doporučení Výboru OSN pro práva dítěte v gesci MV (9:20-10:00)

3. Domácí úkoly – mají být povinné? (MŠMT) (10:00 – 10:15)

4. MPŘ: Novela zákona o SPOD (MPSV) (10:15 – 11:15)

- Prodloužení činnosti DD do 3 let věku do konce roku 2025
- Umožnění 14denního pobytu ve ZDVOP pro děti do 4 let věku
- Výjimka pro děti se zdravotním postižením
- Zajištění systematického školení všech pracovníků s dětmi v oblasti práv dětí, komunikace s dítětem, rozpoznání ohroženého dítěte a oznamovací povinnosti
- Systematické zakotvení Center dětství bez násilí v každém kraji

-přestávka-

5. Duševní zdraví dětí (11:30 – 12:30)

- Představení Center DZ a týmů DZ (SOFA, Miloš Březina - Tým DZ Kutná hora, Zdeňka Benešová – CDZ Benešov)
- Představení souhrnné zprávy VOP z návštěv zařízení dětské psychiatrie a metodiky MZ k participaci dětí v psychiatrických nemocnicích (P. Benáčková, KVOP)
- Představení Reformy psychiatrické péče (I. Svobodová, MZ)
- Příprava doporučení RE k přístupu dětí ke službám podpory duševního zdraví (Tajemnice)

Předsedkyně Výboru přivítala členy a členky Výboru a hosty a hostky. Následně shrnula návrh programu zasedání, který byl schválen všemi členy a členkami Výboru.

1. Aktuality (9:00 – 9:20)

a. Pracovní skupina k dětem uvězněných rodičů

Tajemnice Výbor informovala o čtvrtém zasedání Pracovní skupiny k tématu dětí uvězněných rodičů dne 12. 4. 2023. Byl na něm dále projednáván návrh základních tezí/minimálních standardů v oblasti práv dětí uvězněných rodičů, zejména v oblasti podpory rodin, mezioborové spolupráce a posuzování nejlepšího zájmu dítěte v rámci trestního řízení s rodičem. Více informací k členstvu a činnosti pracovní skupiny lze průběžně sledovat [na tomto odkazu](#). Na příštím zasedání by snad mohl být sdílet pracovní verze minimálních standardů.

b. Práva obětí trestných činů

Tajemnice Výboru nabídla účast na přípravě krátkodobých legislativních návrhů v oblasti obětí trestných činů ve spolupráci s [Pracovní skupinou pro efektivní trestní justici](#).

ÚKOL: Poslat nabídku k zapojení se do činnosti pracovní skupiny k obětem trestných činů po skončení zasedání (Tajemnice).

c. Ukončování tělesného trestání dětí

Předsedkyně představila pracovní návrh zákonné úpravy, která by symbolickým způsobem zakotvila nepřijatelnost tělesného trestání ve výchově dětí v občanském zákoníku.

d. Informace k PS k ochraně dětí před sexuálními devianty

Tajemnice s Výborem sdílela vyjádření zasláné Ministerstvem spravedlnosti z důvodu nutnosti omluvy členky ze zasedání: „Dne 12. dubna 2023 se konalo další jednání podvýboru UPV pro problematiku domácího a sexuálního násilí, kde se dospělo k závěru, že dosud zvažovaná možnost zavedení nového druhu ochranného opatření, které by u osob, které se dopustily trestného činu nebo činu jinak trestného a u kterých lze soustavnější práci s dětmi považovat za kriminogenní faktor a spouštěcí faktor jejich recidivního chování, není optimální. Za vhodnější tento podvýbor označil řešení, které by nespočívalo v individuálním soudním rozhodnutí a uložení ochranného opatření v trestním řízení, neboť to neumožňuje zahrnout do zákazu práce s dětmi i osoby odsouzené v minulosti, což je pro některé členy podvýboru klíčové. Aniž by tak podvýbor vymezil konkrétnější podobu právní úpravy, považuje za vhodnější řešení, které by právní důsledky spočívající v zákazu činnosti s dětmi spojovalo automaticky s odsouzením za zákonem stanovené trestné činy, kdy by takové odsouzení bylo zaznamenáno v tzv. „dětském certifikátu“. V případech, kdy zákonná úprava pro výkon určité činnosti s dětmi vyžaduje prokázání bezúhonnosti (důvěryhodnosti, spolehlivosti aj.), by pak mělo být toto prokázání navázáno i na předložení „čistého“ dětského certifikátu. Uvedený podvýbor pak ve svém usnesení požádal Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, aby zahájilo ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti přípravu návrhu zákona zakotvujícího do právního řádu „dětský certifikát“. MŠMT bylo o tomto stanovisku a požadavku podvýboru informováno. Jelikož si podvýbor za gestora určil MŠMT, je třeba se s dalšími dotazy o pracích na daném opatření obracet na dané ministerstvo.“

M. Prokeš podpořil, tzv. řidičák na děti byl již navrhován od roku 1991.

M. Černý zmínil, že připravují zákon o mládeži, který by některé aspekty rovněž mohl obsahovat.

Á. Němečková podpořila, aby se nevztahovalo pouze na školství, ale i na sociální pracovníky.

J. Hrabálek zmínil, že záležitost vznikla na základě kauzy komerčního subjektu, povinnost by se tedy měla vztahovat na široké spektrum aktérů včetně soukromých subjektů. Požádal zároveň o přizvání do pracovní skupiny MSp ke spolupráci na identifikaci výčtu TČ.

ÚKOL: Tajemnice pošle MŠMT vyjádření MSp.

ÚKOL: MŠMT na příštím zasedání informuje o vývoji v oblasti činnosti pracovní skupiny k ochraně dětí proti sexuálním deviantům.

ÚKOL: Zprostředkovat přizvání Policie ČR do pracovní skupiny (Tajemnice).

2. Závěrečná doporučení Výboru OSN pro práva dítěte v gesci MV (9:20-10:00)

a. Prevence kriminality

Tajemnice Výboru shrnula, že bod byl do přehledové tabulky implementace Závěrečných doporučení doplněn na návrh MSp, jelikož téma spadá do gesci MV. Co se týče relevantních dokumentů, považovala za dostatečné zmínění Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022-2027 a implementačního plánu k ní, Informace pro Republikový výbor pro prevenci kriminality (RVPPK) o naplňování doporučení vyplývajících s materiálu „Rozbor situace dětí a mladistvých ohrožených kriminalitou a kriminálně rizikovými jevy“ 2018-2020 a 2021-2022 a schválení jejich hodnocení. Mezi spolupracující orgány byl doplněn RVPPK.

Výbor nevznesl žádné komentáře a bod byl proto uzavřen.

b. Obchod s dětmi

Tajemnice Výboru rovněž považovala zmíněné dokumenty a výstupy v přehledové tabulce za dostatečné: Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v ČR 2020-2023, kapitola k obchodování s dětmi a část ke zvlášť zranitelným obětem (expertní skupina), Mezirezortní koordinační skupina pro oblast boje proti obchodování s lidmi, Výzkum MVČR a ACCENDO – Komplexní přístup k prevenci a potírání obchodování s dětmi, Metodika Policie ČR k práci s oběti TČ, Metodika Policie ČR k vedení výslechu ve speciální výslechové místnosti, Školení OSPOD k OSL (La Strada).

K. Lindauerová na dotaz tajemnice sdělila, že výzkum již začal, aktuálně vyjasňují termíny a definice, např. co je považováno za obchod s dětmi v rámci EU. V ČR je totiž definice obchodovaného dítěte v některých oblastech širší než v zahraničí. Termíny dokončení budou stanoveny v návaznosti na tyto debaty.

J. Hrabálek uvedl, že s ACCENDO a NCOZ osobně úzce spolupracuje a již jim za Policii ČR poskytl relevantní údaje. Co se týče termínů, zmínil, že, např. kuplířství dítěte pod 18 let je stále kvalifikované jako obchodování s lidmi, i pokud dítě jedná dobrovolně.

Proběhla debata mezi členstvem Výboru, zda lze prostituci dětí považovat za dobrovolnou.

K návrhu znění tabulky nebyly uplatněny žádné připomínky. Bod byl proto uzavřen.

c. Ochrana dětí z menšinových skupin před zločiny z nenávisti

K danému bodu Tajemnice zmínila následující dokumenty: Trestní zákoník, Trestní řád, ZSVM Koncepce boje proti extremismu a předsudečné nenávisti 2021 – 2026, Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022-2027, úkol: Komplexní a koordinovaný přístup k bezpečnosti v rizikových lokalitách, práce Policie ČR ve vztahu k menšinám, Metodika Policie ČR k vedení výslechu ve speciální výslechové místnosti.

K obsahu tabulky opět nebyly uplatněny připomínky a text byl tedy schválen.

d. Ochrana dětí před škodlivým digitálním obsahem, boj proti dezinformačním kampaním a fake news

Tajemnice opět vyjmenovala následující prováděcí dokumenty a výstupy: Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022-2027, úkol G3, Školení Policie ČR o genderově podmíněnému kybernásilí + Pracovní skupina, Nařízení EU pro předcházení pohlavnímu zneužívání dětí a boj proti němu. Mezi spolupracující orgány pro účely vyhodnocení v dalším cyklu hodnocení implementace Úmluvy pak byl doplněn NÚKIB.

e. Dětsí migranti

- Zákaz detence nezletilých dětí a rodin s dětmi
- Posuzování věku nezletilých bez doprovodu
- Přístup dětských migrantů k základním službám
- Podpora tolerance a integrace dětských migrantů

K tomuto bodu byly doplněny spolupracující orgány – KVOP, MSp a Výbor vlády pro práva cizinců – a znění bylo schváleno.

f. Děti bez státní příslušnosti a jejich přístup ke státnímu u občanství

K bodu byl doplněn Výbor vlády pro práva cizinců jako spolupracující orgán a znění bylo schváleno.

Tajemnice Výboru, jakožto rovněž Tajemnice Výboru vlády pro práva cizinců navrhla témata pod písm. e) a f) projednat na nadcházejícím zasedání i tohoto Výboru, jelikož jeho členstvo bude mít hlubší vhléd do praxe v těchto oblastech.

ÚKOL: Zajistit projednání témat týkající se dětí-cizinců na nadcházejícím zasedání Výboru pro práva cizinců a výsledku informovat Výbor na dalším zasedání (Tajemnice).

3. Domácí úkoly – mají být povinné? (MŠMT) (10:00 – 10:15)

M. Černý sdělil, že MŠMT v návaznosti na petice veřejnosti vnímalo potřebu jasného stanoviska pro školy, zda (ne)mohou dětem dávat domácí úkoly. K němu sdělil, že je již sepsané, avšak nikoliv finálně schválené vedením MŠMT. V rámci dnů by se tak mělo stát a následně ho přislíbili zaslat Výboru. (pozn. [Stanovisko](#) bylo zveřejněno brzy po zasedání Výboru)

Pro kontext uvedl, že v roce 2018 ze šetření TIMSS vyplynulo, že české děti mají ze zemí OECD na prvním stupni čtvrtou nejkratší školní přípravu a na druhém stupni vůbec nejkratší. Zároveň se ukázalo, že české děti ve škole tráví nejméně hodin ze zemí OECD. Pro plnění rámcových programů lze tedy uvažovat buď o prodloužení výukových hodin, nebo o umožnění domácí přípravy. Postojem MŠMT je, že domácí úkoly jsou obecně v ČR prostředkem, který žákům dopomáhá udržet úroveň vzdělávání. Jsou tedy součástí systému.

Co se týče (ne)protiprávnosti domácích úkolů, MŠMT se k ní opakovaně vyjadřovalo. Právní názor MŠMT je, že lze zadávat povinné domácí úkoly, mohou být hodnocené, NICMÉNĚ nedonesený/nevpracovaný domácí úkol NESMÍ být hodnocen známkou 5 z daného předmětu. Toto tvrdí dlouhodobě i ČŠI a vyplývá to i ze zákona. Dle něj se totiž hodnotí výstupy a dosažená úroveň znalostí. Ta se však z nedoneseného úkolu nepozná. Nedonesený úkol má být trestán kázeňsky – např. důtkou či i snížením známky z chování.

MŠMT zároveň doporučuje, že pokud škola dokáže motivovat žáky tak, aby vypracovávaly úkoly dobrovolně, má je zadávat dobrovolně. Pro MŠMT se jedná o nejlepší řešení. Mnohé školy však

takovou motivaci nejsou schopny zajistit. Domácí úkoly se pak mají hodnotit zpětnou vazbou, nikoliv známkou. MŠMT rovněž prosazuje několik zásad, jak by měly vypadat domácí úkoly – nesmí suplovat práci školy, mají mít přiměřenou délku apod. Tato doporučení pak nelze vykládat jako povinnost zadávat domácí úkoly. MŠMT souběžně připravuje metodiku k zadávání domácích úkolů.

Zmocněnkyně poděkovala za vyjádření a vysvětlila, že je potřeba na problematiku nahlížet komplexně. Situace dětí v ČR není spravedlivá. České děti dle mezinárodních srovnání nejméně rády chodí do školy. Ne všechny mají zároveň doma podporu (duševní zdraví, zdravotní obtíže...). Kázeňské postihy proto nepomůžou, naopak jen mohou situaci zhoršit. Metodika musí obsahovat dobrou praxi. Zároveň není možné přenášet povinnost domácí přípravy na dítě. Je potřeba dát dětem podporu, kterou potřebují, aby mohli vypracování zvládnout. Například se může jednat o poskytnutí podpory asistentem pedagoga (AP) nebo jiných podpůrných pracovníků v domácím prostředí žáka. Demotivační aspekt je u špatných známek i kázeňských opatření. Vyzvala, aby metodika byla závazná a pracovalo se s ní dále, nebyla jen zaslána ředitelům, jako některé kvalitní metodiky vypracované v posledních letech, např. k duševnímu zdraví.

M. Černý potvrdil, že se aktuálně řeší, zda může AP provádět činnost mimo školu. Na dotaz vysvětlil, že budou v metodice pracovat komplexně – včetně např. pozitivní motivace studentů („po dobrém“) či možnosti vypracovat domácí úkoly ve školní družině. Nepřichází dle něj s ničím novým.

Á. Němečková – doplnila, že dle komentáře rektora Čadila v testech PISA naopak české děti předčí např. italské děti, které ve škole tráví více času.

L. Hečková navrhla např. různé úrovně obtížnosti úkolů. Připomněla rovněž nutnost zavedení sociálního pracovníka ve školách.

M. Černý doplnil program pro školy s vyšším poměrem dětí SVL (nyní zapojeno 270 škol), které budou více podpořeny. A. Němečková upozornila, že některé školy ani nevnímají tuto problematiku, nepřijímají tedy ani podporu.

Předsedkyně poděkovala za diskusi a žádala o zapojení zástupce Výboru do přípravy metodiky.

ÚKOL: Na příštím zasedání MŠMT představí oficiální stanovisko k domácím úkolům.

ÚKOL: MŠMT zapojí zástupce Výboru do přípravy metodiky.

4. MPŘ: Novela zákona o SPOD (MPSV) (10:15 – 11:15)

a. Prodloužení činnosti DD do 3 let věku do konce roku 2025

Předsedkyně považovala za nebezpečné, že se v rámci MPŘ opětovně otevírá téma znovuzavedení DD3 do systému. Den před zasedáním totiž probíhalo vypořádání k tomuto tématu, na kterém zazněly různorodé názory.

D. Hovorka shrnul, že v rámci minulé novely byla schválena jen část – jen zákaz dětí do 3 let umisťovat na základě předběžného opatření. Možnost pobytu na základě smlouvy a rozhodnutí soudu o nařízení ústavní péče tak zůstala. MZ vypracovalo návrh, že do konce roku 2024 bude možno tam umisťovat děti, avšak bylo by stanoveno, že až do konce roku 2026 by mohly být stávajícím dětem poskytovány služby a centra měla čas na transformaci, tedy registraci jiných služeb. Shrnutí, že v rámci MPŘ Zmocněnkyně požadovala neprodlužování, tedy ukončení činnosti DD3 do konce roku 2024. Různé další organizace (např. kraje Ústecký, Královehradecký či Jihomoravský) požadovaly i zachování úpravy DD3. Většina připomínkových míst by souhlasila

s kompromisním řešením, tj. zkrácením přechodného období na 6 měsíců. Tato část novely spadá do gesce MZ, nelze tedy jít přes jejich rozpor.

Předsedkyně a B. Křížanová doplnily, že v DD3 bylo na jaře 2023 70% dětí nad 3 roky, přičemž pro tyto děti je dostatek míst ve školských zařízeních – dětských domovech – které pro ně jsou dimenzované. 60% dětí v nich navíc je ze sociálních důvodů. Odmítly prodlužování přechodného období, které by mohlo vést k zastavení aktuálních snah a odsunutí do budoucnosti.

Zmocněnkyně upozornila, že přechodné období bylo 3,5 roku – od minulé novely v srpnu 2021. Dotázala se, zda za 2 roky vznikly konkrétní plány pro posílení služeb pro rodiny v krizi, posílení NRP, a proběhla metodická práce se zařízeními, aby se transformovala. Je potřeba ze strany dotčených rezortů aktivně pracovat, aby se transformace stihla, jinak přijdou další žádosti o prodloužení. Změna se nestane sama. Jsou k dispozici odborné kapacity, které mohou s transformací asistovat, např. Nadace J&T.

D. Hovorka připomenul, že aktuální novela dohání, co se nestalo v srpnu, přechodné období tedy ve skutečnosti neběželo. MPSV mapuje situaci konkrétních dětí a vedou OSPODY k jejímu vyhodnocení. Nyní by již mělo být možno umisťovat jen na základě doporučení ošetřujícího lékaře – tj. z vážných zdravotních důvodů.

Zmínil také, že kraje mají transformační plány, některé kraje již ani nemají DD3, ve zbývajících se omezuje se kapacita i počet zařízení. Na dotaz zmocněnkyně doplnil, že ne všechny kraje plány mají, k tomu právě potřebují schválení této novely, která činnost DD3 zruší do konce roku 2024. Většina krajů si myslela, že DD3 se zruší, připravovaly se. Kromě 3 jsou zřizovatelé kraje, je to v jejich rukách. MPSV kraje v transformačních snahách podporuje, pokud se rozhodnou se transformovat na poskytovatele sociálních služeb. Ale kraj si musí sám – dle principu decentralizace - rozhodnout, jaké služby jim chybí, zda sociální či např. zdravotní respitní, či zruší a podpoří pomoc rodinám v krizi.

Š. Tyburcová reagovala, že MZ počítá s tím, že do DD3 bude možné děti do 3 let umisťovat pouze do konce roku 2024. Starší děti však stále budou moci být umisťovány. Zmínila také, že většina zařízení DD3 se chce transformovat na zdravotní zařízení – s lůžkovou péčí, příp. i ambulantní nebo domácí ošetřování. Na dotaz zmocněnkyně vysvětlila, že některá si možná registrují některé sociální služby, aby mohly např. zaučovat maminky v péči o děti, zejména dětí se zdravotním postižením.

B. Křížanová upozornila na potřebu multidisciplinární spolupráce a nutnost podpory rezortů společně směrem k zařízení. Měly by být vnímány potřeby obyvatel kraje, nikoliv v co se chce zařízení transformovat. V praxi vidí, že dokud má v rukou zdravotní odbor, nekomunikuje se sociálním.

J. Provazníková souhlasila, že má stát zajistit dostupnost potřebných služeb, např. standardizované sociální služby a podpora rodin. Taková volba by neměla být na zařízení.

D. Hovorka upozornil, že toto odpovídá nastavení zákona a principu decentralizace. Plánovat musí kraj, protože má nejlépe vědět, co potřebuje. Zmínil, že o porušení povinnosti v této oblasti se již vyjádřil i Ústavní soud. Připomněl, že jsou i příklady, kde zařízení přešlo pod sociální odbor. Přislíbil, že se pokusí pro účely příštího zasedání Výboru sehnat transformační plány krajů, které budou se sdílením souhlasit.

Zmocněnkyně přislíbila svolání jednání na vysoké úrovni. Vyzvala k mapování potřeb v kraji a dostupných služeb, a pokud navzájem neodpovídají, je třeba přijmout odpovídající transformační plán. Vyzvala k apelu všech aktérů, že současný systém financování státem je diskriminační, finance jdou až na hašení požáru, nikoliv na prevenci. Je potřeba ho nastavit stejně jako ve

zdravotnictví či jakékoli krizové služby, tedy zejména včasnou identifikaci ohrožení, příp. včasný zásah. Podpořila předložený návrh podnětu.

M. Ďord reagoval, že v systému chybí plán a výroční zprávy o pokroku v deinstitucionalizaci.

M. Březina doplnil problémy z praxe: nedostatek sociálních služeb, nedostatek kvalifikovaného personálu a vysokých požadavků na sociální pracovníky včetně VŠ, nízké a pozdní financování.

ÚKOL: MPSV vyžádá transformační plány od krajů, které budou souhlasit s jejich zveřejněním.

ÚKOL: Zmocněnkyně svolá jednání na vysoké úrovni

Tajemnice představila podnět, který vznikl z iniciativy několika členů výboru a Poradny pro občanství, občanská a lidská práva.

V rámci diskuse od několika členů padl návrh na zkrácení přechodného období na 3 roky, avšak z argumentačních důvodů bylo následně přistoupeno k zachování 5 let.

Předsedkyně následně otevřela hlasování. **Podnět byl schválen** 12 členy, 2 se zdrželi, nikdo nebyl proti.

ÚKOL: Postoupit podnět ke schválení Radě vlády pro lidská práva na jejím zasedání následující den a informovat o výsledku (Tajemnice).¹

b. Umožnění 14denního pobytu ve ZDVOP pro děti do 4 let věku

Co se týče umožnění krizového pobytu dítěte ve ZDVOP i přes zákaz umístování dětí do 3 let do ústavních zařízení, D. Hovorka shrnul, že MPSV v rámci návrhu novely původně navrhovalo krizový pobyt v trvání jednoho týdne. Z důvodu rozporných připomínek navrhli kompromis 14 dnů, na kterých bude MPSV trvat, ač bude v rozporu s některými připomínkovými místy.

c. Systematické zakotvení Center dětství bez násilí v každém kraji

D. Hovorka shrnul, že z iniciativy Centra Locika bylo v rámci novely zvažováno zavedení zvláštní služby po vzoru multidisciplinární praxe [Dětského advokačního centra](#). MPSV je tomuto návrhu nakloněno, nicméně vedení v současnosti diskutuje, že bude nutno komplexní úpravu odsunout do další novely, příp. připravovaného nového zákona, tedy upřednostnit rychlé schválení novely.

Tajemnice z pověření zmocněnkyně potvrdila, že o zakotvení multidisciplinární služby pro dětské oběti násilí bude usilovat.

5. Duševní zdraví dětí (11:30 – 12:30)

a. Představení Center DZ a týmů DZ (SOFA, Tým DZ KH)

M. Březina představil činnost [Týmů duševního zdraví pro děti a mládež](#).

Z. Benešová pak představila činnost [Center duševního zdraví](#), která představují mezičlánek mezi ambulantní a pobytovou péčí. Nabízí první kontaktní centrum pro dítě i návaznou péči po hospitalizaci.

¹ Podnět byl Radou vlády pro lidská práva schválen. Více informací k zasedání Rady dne 27. 4. 2023 je k dispozici [zde](#).

L. Hečková doplnila, že v rámci připravovaného zákona MPSV o podpoře rodin by taková služba měla být zakotvena včetně překlenutí rezortismu.

Výbor představené praxe ocenil a vyjádřil zájem se službami zabývat v rámci hlubší diskuse o systému péče o dětské duševní zdraví.

b. Představení souhrnné zprávy VOP z návštěv zařízení dětské psychiatrie a metodiky MZ k participaci dětí v psychiatrických nemocnicích

P. Benáčková představila [Souhrnnou zprávu VOP z návštěv zařízení dětské psychiatrie](#). Z problematických aspektů shrnula např. absenci návyku zjišťovat názor dítěte na hospitalizaci, nedostatek personálu a pedopsychiatrů a v některých případech i nedostatečné ubytovací podmínky a nedostatečnou ochranu soukromí (chybějící dveře na WC). K výchovně-léčebné péče ze strany MŠMT zmínila, že sice existuje dle zákona, avšak nejsou stanoveny bližší podmínky jejího poskytování. Dochází tak k situacím, kdy výchovné ústavy děti zasílají do psychiatrických léčeben, jelikož nemůžou zaměstnat psychiatra, avšak v léčebnách zase nemůže pracovat etoped, jakožto školský pracovník ve zdravotnictví. Zdůraznila proto nutnost multidisciplinární spolupráce.

M. Šimůnková jako bývalá zástupkyně VOP, která tuto zprávu vydala, potvrdila, že participace dětí nabývá na důležitosti, jelikož děti za sebe mohou v mnoha ohledech rozhodovat samy. Je proto třeba hledat způsoby, jak děti více do rozhodování zapojovat. Potvrdila i nízké materiální podmínky některých zařízení a používání nevhodných donucovacích prostředků.

P. Benáčková doplnila příslib, že bude potřeba podrobněji zprávu rozpracovat do formy praktického vodítka a bude vypracována metodika k poskytování informovaného souhlasu.

c. Představení Reformy psychiatrické péče

I. Svobodová z MZ představila základní informace o [Reformě psychiatrické péče](#). Z dat zmínila, že se počet odborných pracovníků postupně zvyšuje. Informovala i o činnosti [Národní rady pro duševní zdraví](#). Shrnuje rovněž tříступňový systém psychoterapeutické péče připravený MZ od nejméně závažných po nejzávažnější případy – Psychoterapeutická intervence, psychoterapeutická konzultace a systematická psychoterapie. Nyní se hledají cesty, jak jej implementovat v právní úpravě a vyhláškách. Pracují rovněž na motivaci studentů medicíny, aby si vybrali obor (dětská) psychiatrie. Kapacity a standard lůžek jsou pak zvyšovány skrze evropské fondy, ve kterých je závazná i minimální částka pro lůžka pro děti. V medializovaných případech pak pracují na zlepšení, avšak mnohdy se jedná o komplexní problematiku, která nemá rychlé řešení.

Předsedkyně se dotázala na aktuální statistiky dětských psychiatrů a lůžek pro děti, resp. kolik jich chybí.

I. Svobodová odpověděla, že je vypracována Koncepce rozvoje dětské psychiatrie.

Předsedkyně proto na některé z dalších zasedání požádala o představení koncepce a aktuálních statistik, a to za přizvání dalších aktérů.

ÚKOL: Na některém z dalších zasedání představit Koncepci rozvoje dětské psychiatrie a aktuální statistiky v oblasti dětské psychiatrické péče (MZ). Přizvat zástupce ČLS JEP a P. Götse (Léčebna Opařany).

J. Hrabálek v návaznosti na to zmínil nedostatek soudních znalců pro znalecké posudky.

J. Provazníková souhlasila s tím, že i roční lhůta je v současnosti velký závazek, zároveň znalci mohou vypracování z časových důvodů odmítnout. Upozornila, že někteří znalci skončili z důvodu nového zákona MSp.

d. Příprava doporučení RE k přístupu dětí ke službám podpory duševního zdraví

Tajemnice informovala o přípravě doporučení Rady Evropy k duševnímu zdraví dětí. V současné době je mezi členskými státy rozšířen dotazník pro sběr základních informací. Za ČR sběr dat probíhá ve spolupráci s NÚDZ. Následovat bude studie proveditelnosti a návrh doporučení, který bude s Výborem sdílen v pokročilejší fázi.

Předsedkyně z důvodu naplněného času poděkovala přítomným za účast a zasedání ukončila. Neprobraná témata budou diskutována v mezidobí, nebo přesunuta na další zasedání, které se uskuteční dne 21. 6. 2023.
